

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2012 r.

Poz. 975

MEMORANDUM O POROZUMIENIU

**między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki
o wzajemności w ramach zamówień obronnych,**

podpisane w Waszyngtonie dnia 27 sierpnia 2011 r. oraz w Warszawie dnia 8 września 2011 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 27 sierpnia 2011 r. w Waszyngtonie oraz dnia 8 września 2011 r. w Warszawie zostało podpisane Memorandum o Porozumieniu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzajemności w ramach zamówień obronnych, w następującym brzmieniu:

MEMORANDUM O POROZUMIENIU

MIĘDZY

RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

A

RZĄDEM STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI

O

WZAJEMNOŚCI W RAMACH ZAMÓWIEŃ OBRONNYCH

**(KRÓTKI TYTUŁ: POROZUMIENIE O WZAJEMNOŚCI W RAMACH
ZAMÓWIEŃ OBRONNYCH)**

PREAMBUŁA

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki, zwane dalej „Stronami”,

MAJĄC NA UWADZE, że Rzeczpospolita Polska i Stany Zjednoczone Ameryki są Członkami Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego;

PRAGNĄC promować racjonalizację, standaryzację, interoperacyjność oraz wzajemne wsparcie logistyczne w stosunkach obu państw w zakresie obronności;

UZNAJĄC wzajemne długotrwałe stosunki, które obejmowały partnerstwo strategiczne w realizacji wspólnych celów i interesów oraz wspólny udział w operacjach koalicyjnych;

PRAGNĄC rozwijać i wzmacniać istniejące pomiędzy Stronami przyjazne relacje;

STARAJĄC SIĘ stworzyć i utrzymać uczciwe i równe możliwości pozwalające uczestniczyć przemysłom każdego z państw w programach zamówień na rzecz obronności;

PRAGNĄC poszerzyć i wzmocnić bazę przemysłową każdego z państw;

PRAGNĄC promować wymianę technologii obronnej zgodnie z polityką narodową państwa;

PRAGNĄC najbardziej ekonomicznie i racjonalnie wykorzystywać zasoby przeznaczone na cele obronności, oraz

PRAGNĄC usunąć dyskryminujące bariery w nabywaniu towarów lub usług, wytwarzanych przez przedsiębiorstwa przemysłowe drugiego państwa w stopniu wzajemnie korzystnym i zgodnym z krajowymi przepisami, regulacjami, wytycznymi oraz zobowiązaniami międzynarodowymi.

UZGODNIŁY CO NASTĘPUJE

ARTYKUŁ I Zakres stosowania

1. Niniejsze Memorandum o Porozumieniu (MOU) dotyczy procedur pozyskiwania zdolności obronnych, realizowanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Departament Obrony Stanów Zjednoczonych Ameryki poprzez:
 - a. prace badawczo-rozwojowe;
 - b. nabywanie zaopatrzenia, z artykułami obronnymi włącznie, oraz
 - c. nabywanie usług, z usługami na rzecz obronności włącznie.
2. Niniejsze Porozumienie nie obejmuje:
 - a. umów o roboty budowlane;
 - b. materiałów budowlanych, dostarczanych na podstawie umów o roboty budowlane.

ARTYKUŁ II

Zasady regulujące wzajemną współpracę

1. Każda ze Stron uznaje i oczekuje, że druga Strona będzie stosować rozsądne procedury określania wymagań, pozyskiwania, nabywania i zawierania umów oraz, że te procesy zarówno sprzyjają, jak i zależą od przejrzystości i uczciwości w prowadzeniu zamówień. Każda ze Stron zapewni, aby jej procedury były zgodne z procedurami opisanymi w Artykule V.
2. Strony przyjmują zobowiązania określone w niniejszym Memorandum o Porozumieniu, mając na celu zapewnienie sobie traktowania na zasadzie wzajemności, zgodnie z postanowieniami niniejszego Memorandum o Porozumieniu.
3. Każda ze Stron będzie życzliwie rozpatrywać wszelkie wnioski drugiej Strony o współpracę w badaniach i rozwoju, produkcji i nabywaniu zdolności obronnych oraz we wsparciu logistycznym, zgodnie ze swoim prawem, przepisami, wytycznymi i zobowiązaniami międzynarodowymi.
4. Zgodnie ze swoim prawem, przepisami, wytycznymi i zobowiązaniami międzynarodowymi każda ze Stron będzie:
 - a. ułatwiać zamówienia obronne, z uwzględnieniem możliwości swojego przemysłu obronnego i bazy badawczo-rozwojowej;
 - b. usuwać bariery stojące na drodze zamawiania lub koprodukcji zaopatrzenia produkowanego w państwie drugiej Strony lub usług wykonywanych przez podmioty (zwane w niniejszym Memorandum o Porozumieniu „przedsiębiorstwami przemysłowymi”), działające w państwie drugiej Strony. Powyższe obejmuje zapewnianie przedsiębiorstw przemysłowym drugiej Strony traktowania nie mniej korzystnego, niż przewidzianego dla krajowych przedsiębiorstw przemysłowych. Jeżeli odpowiednie przedsiębiorstwo przemysłowe drugiej Strony złoży ofertę, która byłaby najkorzystniejszą ofertą gdyby nie wymóg zakupu produktów krajowych, obie Strony zgadzają się znieść wymóg kupowania produktów krajowych;
 - c. wykorzystywać procedury zawierania umów, które umożliwiają wszystkim odpowiednim przedsiębiorstwom przemysłowym obu Stron konkurowanie o zamówienia objęte niniejszym Memorandum o Porozumieniu;
 - d. w pełni brać pod uwagę wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe w Rzeczypospolitej Polskiej i Stanach Zjednoczonych Ameryki, zgodnie z wytycznymi i kryteriami stosowanymi przez odpowiednie instytucje zamawiające. Oferty muszą spełniać wymagania dotyczące działania, jakości, dostawy i kosztów. Jeśli, w celu uzyskania kontraktu, oferenci lub ich produkty muszą spełnić wymogi kwalifikacyjne, każda ze Stron będzie w pełni brać pod uwagę wszelkie wnioski kwalifikacyjne składane przez przedsiębiorstwa przemysłowe drugiej Strony, zgodnie z prawem, przepisami, wytycznymi, procedurami i zobowiązaniami międzynarodowymi Strony zamawiającej;
 - e. dostarczać informacje dotyczące wymogów i proponowanych zamówień udzielanych na podstawie Artykułu V, w celu zapewnienia przedsiębiorstwom przemysłowym państwa drugiej Strony wystarczającego czasu na ubieganie się o prawo udziału w postępowaniu, o ile jest to wymagane, oraz na złożenie oferty;
 - f. zapewnić, że dane techniczne i artykuły związane z obronnością (artykuły i usługi na rzecz obronności), udostępniane do użytku przez przedsiębiorstwa przemysłowe drugiej Strony nie są wykorzystywane w innych celach niż składanie ofert i realizacja umów

- dotyczących obronności, objętych niniejszym Memorandum o Porozumieniu, z wyjątkiem przypadku uzyskania pisemnego upoważnienia właściciela lub wykonawcy praw własności;
- g. zapewnić pełną ochronę zastrzeżonym prawom oraz wszelkim informacjom i danym uprzywilejowanym, chronionym, podlegającym kontroli eksportu lub niejawnym. W żadnym wypadku informacje takie, dostawy czy usługi nie będą przekazywane do państw trzecich lub jakichkolwiek innych odbiorców bez wcześniejszej pisemnej zgody Strony, z której pochodzą;
 - h. wymieniać informacje o stosownym prawie, przepisach wykonawczych, wytycznych i procedurach administracyjnych;
 - i. wymieniać się corocznie statystykami, wykazującymi łączną wartość pieniężną zamówień na rzecz obronności, przyznanych przedsiębiorstwom przemysłowym drugiej Strony w poprzednim roku. Roczne podsumowanie będzie przygotowywane na podstawie wspólnej decyzji Stron;
 - j. udzielać odpowiednich wyjaśnień dotyczących wytycznych i procedury administracyjnej w ramach swoich organizacji obronnych w celu realizacji postanowień niniejszego Memorandum o Porozumieniu.
5. Niniejsze Memorandum o Porozumieniu nie ma na celu i nie tworzy jakiegokolwiek podstawy upoważniającej do eksportu artykułów związanych z obronnością (artykułów i usług obronnych), łącznie z danymi technicznymi, wymienionymi na US Munitions List lub US Commerce Control List, albo w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej w odpowiednich przepisach dotyczących wykazu uzbrojenia, na obrót którymi wymagane jest zezwolenie bądź na EU Common List of Military Equipment (*Wspólnej Liście Wyposażenia Wojskowego Unii Europejskiej*). Oprócz tego wszystkie transakcje eksportowe podlegające U.S. Arms Export Control Act (*Ustawie o Kontroli Eksportu Broni USA*), oraz International Traffic in Arms Regulation (*Przepisom o Międzynarodowym Handlu Bronią*) lub U.S. International Emergency Economic Powers Act (*Ustawie o Międzynarodowych Nadzwyczajnych Uprawnieniach Gospodarczych USA*) i Export Administration Regulation (*Przepisom Administracji Eksportowej*) lub jakimkolwiek innym stosownym prawom i przepisom regulującym eksport, lub w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej, podlegające przepisom ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz.U. z 2004 Nr 229, poz. 2315, z późn. zm.) lub innym stosownym prawom i przepisom eksportowym, muszą być zgodne z takimi prawami, rozporządzeniami, regulacjami i wytycznymi, jak również wszelkimi innymi wymogami wprowadzonymi na ich podstawie.
6. Żadne z postanowień niniejszego Memorandum o Porozumieniu nie może być implementowane w celu zapobiegania stosowania przepisów o kontroli eksportu, również w indywidualnych umowach o realizacji wspólnych projektów.

ARTYKUŁ III **Offset**

1. Niniejsze Memorandum o Porozumieniu nie stanowi podstawy do ograniczenia stosowania obowiązujących przepisów prawa regulujących realizację offsetu przez Strony.
2. Strony zgadzają się omówić stosowanie środków mających na celu ograniczenie ewentualnych niekorzystnych wpływów umów offsetowych na bazę przemysłowo-obronną drugiej Strony.

Artykuł IV **Cła i opłaty**

O ile prawo i przepisy krajowe oraz zobowiązania międzynarodowe Stron dopuszczają taką możliwość, Strony wyłączą cła, podatki i opłaty podczas oceniania ofert oraz zniósą cła oraz opłaty w odniesieniu do zamówień, których dotyczy niniejsze Memorandum o Porozumieniu.

Artykuł V **Procedury zamówień**

1. W zakresie, w jakim jest to praktycznie możliwe, każda ze Stron będzie publikować lub zlecać publikację w ogólnie dostępnym medium powiadomienia o proponowanym zamówieniu, zgodnie ze swoim prawem, przepisami, wytycznymi, procedurami i zobowiązaniami międzynarodowymi. Wszelkie warunki uczestniczenia w zamówieniach powinny być publikowane w terminie umożliwiającym zainteresowanym przedsiębiorstwom zakończenie procesu ofertowego. Każde zawiadomienie o proponowanym zamówieniu powinno zawierać co najmniej:
 - a. przedmiot umowy;
 - b. ramy czasowe składania wniosków o zamówienia lub składania ofert; oraz
 - c. adres, pod którym można uzyskać dokumenty związane z zamówieniem i inne informacje.
2. Na wniosek oraz zgodnie ze swoim prawem, przepisami, wytycznymi i procedurami oraz zobowiązaniami międzynarodowymi, Strona zamawiająca przedstawi przedsiębiorstwom przemysłowym drugiej Strony kopie specyfikacji proponowanych zamówień. Specyfikacja stanowić będzie zaproszenie do uczestnictwa w konkursie ofert i będzie zawierać następujące informacje:
 - a. charakter i ilość zamawianego zaopatrzenia lub usług;
 - b. czy nabycie ma charakter przetargu zamkniętego, negocjacji czy stosowana jest inna procedura;
 - c. kryteria przyznawania kontraktu, takie jak najniższa cena lub inne;
 - d. harmonogram dostaw;
 - e. adres, godzinę i datę składania ofert jak również język, w którym mają być składane;
 - f. adres instytucji, która będzie przyznawać kontrakt i będzie odpowiedzialna za dostarczanie informacji wymaganych przez oferentów;
 - g. wszelkie wymagania ekonomiczne, gwarancje finansowe i powiązane informacje wymagane od dostawców;
 - h. wszelkie wymagania techniczne, gwarancje jakości i powiązane informacje wymagane od dostawców;
 - i. kwoty i warunki płatności za dostarczenie specyfikacji zamówienia, jeśli płatność taka jest wymagana;
 - j. wszelkie inne warunki uczestniczenia w konkursie ofert.
3. Zgodnie z prawem, przepisami, wytycznymi i zobowiązaniami międzynarodowymi Strona zamawiająca, na wniosek, będzie informować przedsiębiorstwo przemysłowe, które nie zostało dopuszczone do uczestniczenia w procesie zamawiania, o powodach tego niedopuszczenia.
4. Zgodnie z prawem, przepisami, wytycznymi i zobowiązaniami międzynarodowymi Strona zamawiająca:

- a. Po przyznaniu kontraktu niezwłocznie powiadomi o tym oferentów, których oferty nie zostały przyjęte, informując co najmniej o:
 - (i) nazwie i adresie zwycięskiego oferenta,
 - (ii) pozycjach, ilościach i cenie (cenach) każdego z przyznanych kontraktów,
 - (iii) liczbie otrzymanych ofert.
 - b. Na wniosek, niezwłocznie dostarczy oferentom, których oferty nie zostały wybrane istotne informacje mówiące o powodach nie przyznania im kontraktu.
5. Na wniosek, Strona zamawiająca udzieli dodatkowych informacji każdemu oferentowi, którego oferta nie została wybrana i który nie jest usatysfakcjonowany wyjaśnieniem powodów odrzucenia oferty lub który ma dodatkowe pytania dotyczące przyznania kontraktu. Dodatkowe informacje powinny, zgodnie z prawem, przepisami, wytycznymi i zobowiązaniami międzynarodowymi Strony zamawiającej, zawierać informacje o parametrach i odpowiednich zaletach wybranej oferty.
 6. Każda ze Stron powinna opublikować procedury rozpatrywania i weryfikacji skarg powstałych w związku z jakąkolwiek fazą procesu zamawiania, w celu zapewnienia, w najszerszym możliwym zakresie, sprawiedliwego i niezwłocznego rozpatrywania skarg związanych z zamówieniami objętymi niniejszym Memorandum o Porozumieniu.

ARTYKUŁ VI **Udział przemysłu**

1. Realizacja niniejszego Memorandum o Porozumieniu wymaga udziału obu Stron i przedsiębiorstw przemysłowych prowadzących działalność w państwach obu Stron.
2. Każda ze Stron zobowiązana będzie do poinformowania właściwych przedsiębiorstw przemysłowych w swoim państwie o istnieniu niniejszego Memorandum o Porozumieniu.
3. Strony rozumieją, że za wyszukiwanie możliwości biznesowych odpowiedzialne są przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe prowadzące działalność w państwach obu Stron.
4. Strony spowodują, że ich urzędy odpowiedzialne za udzielanie zamówień i określenie wymagań będą zapoznane z zasadami i celami niniejszego Memorandum o Porozumieniu oraz, aby zgodnie ze swoimi normalnymi praktykami i procedurami urzędy te mogły pomagać dostawcom w państwie drugiej Strony w uzyskiwaniu informacji dotyczącej proponowanych zamówień, niezbędnych kwalifikacji i stosownej dokumentacji.

ARTYKUŁ VII **Ochrona informacji**

1. Wszelkie informacje niejawne dostarczone przez którąkolwiek ze Stron w związku z zamówieniami objętymi niniejszym Memorandum o Porozumieniu będą chronione zgodnie z Umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie środków bezpieczeństwa służących ochronie informacji niejawnych w sferze wojskowej, podpisaną dnia 8 marca 2007 roku w Warszawie.
2. Obie Strony podejmą wszelkie niezbędne działania mające na celu zapewnianie przestrzegania przez przedsiębiorstwa przemysłowe prowadzące działalność w ich państwach odpowiednich przepisów dotyczących bezpieczeństwa i ochrony informacji niejawnych.

ARTYKUŁ VIII

Realizacja i administracja

1. W imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiedzialnym za realizację niniejszego Memorandum o Porozumieniu będzie Minister Obrony Narodowej. Organem w Rządzie Stanów Zjednoczonych odpowiedzialnym za realizację niniejszego Memorandum o Porozumieniu będzie Podsekretarz Obrony do spraw zakupów, technologii i logistyki.
2. Każda ze Stron wyznaczy osoby kontaktowe reprezentujące jej stosowne organy.
3. Przedstawiciele stosownych organów każdej ze Stron będą regularnie spotykać się w celu weryfikacji postępu we wdrażaniu niniejszego Memorandum o Porozumieniu. Przedstawiciele będą omawiać interesujące obie Strony sprawy dotyczące zamówień, w tym skuteczność procedur zamówień oraz praktyki wspierania współpracy w zakresie nabywania zdolności obronnych; dokonywać corocznego przeglądu wymienionych przez Strony statystyk zgodnie z Artykułem II ust. 4 lit. i; wskazywać wszelkie planowane lub wprowadzone zmiany w prawie, procedurach, wytycznych lub zobowiązaniach międzynarodowych państw, które mogą mieć wpływ na stosowanie postanowień niniejszego Memorandum o Porozumieniu oraz rozważać wszelkie inne sprawy związane z niniejszym Memorandum o Porozumieniu.
4. Każda ze Stron, stosownie do potrzeb, będzie dokonywać przeglądu postanowień niniejszego Memorandum o Porozumieniu pod kątem wprowadzonych zmian w prawie krajowym, przepisach, wytycznych i zobowiązaniach międzynarodowych, w szczególności dyrektywach i przepisach Unii Europejskiej, a także w razie konieczności dostosowania niniejszego Memorandum o Porozumieniu do tych zmian będzie ze względu na powyższe konsultować się z drugą Stroną, w celu wspólnego podjęcia decyzji.
5. Każda ze Stron będzie unikać działań, które mogłyby być sprzeczne z niniejszym Memorandum o Porozumieniu. Jeśli którakolwiek ze Stron uważa, że sprzeczność taka wystąpiła, Strony zgadzają się na przeprowadzenie konsultacji.

ARTYKUŁ IX

Załączniki, zmiany i porozumienia wdrożeniowe

1. Do niniejszego Memorandum o Porozumieniu, za pisemną zgodną Stron, mogą być dodawane załączniki. Załączniki takie będą uważane za integralną część niniejszego Memorandum o Porozumieniu.
2. Niniejsze Memorandum o Porozumieniu, łącznie z załącznikami (jeśli istnieją) może zostać zmienione za pisemną zgodą Stron.
3. Porozumienia wdrożeniowe dotyczące postanowień niniejszego Memorandum o Porozumieniu, włącznie z załącznikami do niego (jeśli istnieją) mogą być negocjowane i zawierane przez właściwych przedstawicieli każdej ze Stron. Porozumienia takie mogą obejmować sprawy proceduralne i decyzje administracyjne oraz wytyczne, jednak nie będą ustanawiać żadnych istotnych praw czy zobowiązań dla którejkolwiek ze Stron. Postanowienia jakichkolwiek porozumień wdrożeniowych powinny być zgodne z niniejszym Memorandum o Porozumieniu. W przypadku konfliktu między niniejszym Memorandum o Porozumieniu a jakimkolwiek porozumieniem wdrożeniowym, pierwszeństwo ma niniejsze Memorandum o Porozumieniu, z ewentualnymi wprowadzonymi do niego zmianami.

ARTYKUŁ X
Czas trwania i rozwiązanie

1. Niniejsze Memorandum o Porozumieniu wejdzie w życie w dniu otrzymania noty Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, powiadamiającej Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki o zakończeniu swoich wewnętrznych procedur prawnych, niezbędnych do wejścia w życie niniejszego Memorandum o Porozumieniu.
2. Niniejsze Memorandum o Porozumieniu zawarte jest na okres dziesięciu lat. Może być wypowiedziane w drodze pisemnej notyfikacji przez każdą ze Stron; w takim przypadku utraci moc obowiązującą po upływie 6 miesięcy od dnia otrzymania przez drugą Stronę noty powiadającej.

Niniejsze Memorandum o Porozumieniu sporządzono w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i angielskim, przy czym obydwa teksty są jednakowo autentyczne.

NA DOWÓD CZEGO należycie upoważnieni przedstawiciele Stron podpisali niniejsze Memorandum o Porozumieniu

T. Niemcewicz

Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU STANÓW
ZJEDNOCZONYCH AMERYKI

Data: 8 września 2011 r.

Miejscowość: Warszawa

Data: August 27, 2011

Miejscowość: Washington DC

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF POLAND
AND
THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
CONCERNING
RECIPROCAL DEFENSE PROCUREMENT
(SHORT TITLE: POLAND-U.S. RECIPROCAL DEFENSE
PROCUREMENT MOU)

PREAMBLE

The Government of the Republic of Poland and the Government of the United States of America, hereinafter referred to as "the Parties",

BEARING in mind that the Republic of Poland and the United States of America are members of the North Atlantic Treaty Organization;

DESIRING to promote the objectives of rationalization, standardization, interoperability, and mutual logistics support throughout their defense relationship;

RECOGNIZING their longstanding relationship, which has included a strategic partnership in pursuing common goals and interests and joint participation in coalition operations;

DESIRING to develop and strengthen the friendly relations existing between them;

SEEKING to achieve and maintain fair and equitable opportunities for the industry of each country to participate in the defense procurement programs of the other;

DESIRING to enhance and strengthen each country's industrial base;

DESIRING to promote the exchange of defense technology consistent with their respective national policies;

DESIRING to make the most cost-effective and rational use of the resources allocated to defense; and

DESIRING to remove discriminatory barriers to procurements of supplies or services produced by industrial enterprises of the other country to the extent mutually beneficial and consistent with national laws, regulations, policies, and international obligations;

HAVE agreed as follows:

ARTICLE I

Applicability

1. This Memorandum of Understanding (MOU) covers the acquisition of defense capability by the Ministry of National Defense of the Republic of Poland and the Department of Defense of the United States of America through:
 - a. Research and development;
 - b. Procurements of supplies, including defense articles; and
 - c. Procurements of services, including defense services.
2. This MOU does not cover:
 - a. Construction; or
 - b. Construction material supplied under construction contracts.

ARTICLE II Principles Governing Mutual Cooperation

1. Each Party recognizes and expects that the other uses sound processes for requirements definition, acquisition, and procurement and contracting, and that these processes both facilitate and depend on transparency and integrity in the conduct of procurements. Each Party shall ensure that its processes are consistent with the procedures in Article V.
2. The Parties undertake the obligations in this MOU with the goal of providing each other with reciprocal treatment consistent with the provisions herein.
3. Each Party shall, consistent with its laws, regulations, policies, and international obligations, give favorable consideration to all requests from the other Party for cooperation in defense capability research and development, production, procurement, and logistics support.
4. Consistent with its laws, regulations, policies, and international obligations, each Party shall:
 - a. Facilitate defense procurement, taking into consideration the capabilities of its defense industrial and research and development bases.
 - b. Remove barriers to procurement or co-production of supplies produced in the other Party's country or services performed by sources (herein referred to as "industrial enterprises") established in the other Party's country. This includes providing to industrial enterprises of the other Party treatment no less favorable than that accorded to domestic industrial enterprises. When a responsible industrial enterprise of the other Party submits an offer that would be the low responsive offer but for the application of any buy-national requirements, both Parties agree to waive the buy-national requirement.
 - c. Utilize contracting procedures that allow all respective industrial enterprises of both Parties to compete for procurements covered by this MOU.
 - d. Give full consideration to all industrial enterprises in both the United States of America and the Republic of Poland, in accordance with the policies and criteria of the respective procuring agencies. Offers must satisfy requirements for performance, quality, delivery, and cost. Where potential offerors or their products must satisfy qualification requirements in order to be eligible for award of a contract, each Party shall give full consideration to all applications for qualification by industrial enterprises of the other Party, in accordance with the laws, regulations, policies, procedures, and international obligations of the procuring Party.

e. Provide information regarding requirements and proposed procurements in accordance with Article V to ensure adequate time for industrial enterprises of the other Party's country to qualify for eligibility, if required, and to submit an offer.

f. Ensure that technical data and defense items (defense articles and defense services) made available for use by its industrial enterprises by the other Party are not used for any purpose other than for bidding on, or performing, defense contracts covered by this MOU, except as authorized, in writing, by those owning or controlling proprietary rights.

g. Give full protection to proprietary rights and to any privileged, protected, export-controlled, or classified data and information. In no event shall such data, supplies, or services be transferred to a third country or any other transferee without the prior written consent of the originating Party.

h. Exchange information on pertinent laws, implementing regulations, policy guidance, and administrative procedures.

i. Annually exchange statistics demonstrating the total monetary value of defense procurements awarded to industrial enterprises of the other Party during the prior year. An annual summary shall be prepared on a basis to be jointly decided.

j. Provide appropriate policy guidance and administrative procedures within its respective defense organizations to implement the provisions of this MOU.

5. This MOU is not intended to and does not create any authority to authorize the export of defense items (defense articles or defense services), including technical data, controlled on the U.S. Munitions List or U.S. Commerce Control List, or in the case of the Republic of Poland, in appropriate regulations regarding the register of armaments, which requires a trading permit or on the European Union (EU) Common List of Military Equipment. Further, any export subject to the U.S. Arms Export Control Act and the International Traffic in Arms Regulations, or the U.S. International Emergency Economic Powers Act and Export Administration Regulations, or any other applicable laws or regulations governing exports, or in the case of the Republic of Poland, subject to the regulations of the November 29, 2000 Act of Parliament on Trade in Goods, Technologies and Services of Strategic Importance both for state security and for the keeping of international peace and security (2004 Journal of Laws No 229, item 2315, with later amendments), and other applicable laws and regulations governing exports, must be compliant with such laws, decrees, regulations, and guidelines, as well as any requirements established pursuant thereto.

6. Nothing in this MOU shall, or may be cited to, prevent the application of export controls, including in individual cooperative project agreements.

ARTICLE III Offsets

1. This MOU does not constitute the basis for limitation of the offset laws and regulations in force in the both Parties.
2. The Parties agree to discuss measures to limit any possible adverse effects that offset agreements have on the defense industrial base of the other Party.

ARTICLE IV Customs and Duties

When allowed under the national laws and regulations and international obligations of the Parties, the Parties shall exclude customs, taxes, and duties from the evaluation of offers and shall waive their charges for customs and duties for procurements to which this MOU applies.

ARTICLE V Procurement Procedures

1. To the extent practicable, each Party shall publish, or have published, in a generally available communication medium a notice of proposed procurements in accordance with its laws, regulations, policies, procedures, and international obligations. Any conditions for participation in procurements shall be published in adequate time to enable interested industrial enterprises to complete the bidding process. Each notice of proposed procurement shall contain, at a minimum:

- a. Subject matter of the contract;
- b. Time limits set for an application for solicitation or submission of offers; and
- c. An address from which solicitation documents and related information may be requested.

2. Upon request, and in accordance with its laws, regulations, policies, procedures, and international obligations, the procuring Party shall provide industrial enterprises of the other country copies of solicitations for proposed procurements. A solicitation shall constitute an invitation to participate in the competition and shall include the following information:

- a. The nature and quantity of the supplies or services to be procured;
- b. Whether the procurement is by sealed bidding, negotiation, or some other procedure;
- c. The basis upon which the award is to be made, such as by lowest price or otherwise;

- d. Delivery Schedule;
 - e. The address, time, and date for submitting offers as well as the language in which they must be submitted;
 - f. The address of the agency that will be awarding the contract and will be responsible for providing any information requested by offerors;
 - g. Any economic requirements, financial guarantees, and related information required from suppliers;
 - h. Any technical requirements, warranties, and related information required from suppliers;
 - i. The amount and terms of payment, if any, required to be paid for solicitation documentation; and
 - j. Any other conditions for participation in the competition.
3. Consistent with its laws, regulations, policies, and international obligations, the procuring Party shall, upon request, inform an industrial enterprise that is not allowed to participate in the procurement process of the reasons why.
4. Consistent with its laws, regulations, policies, and international obligations, the procuring Party shall:
- a. Upon award of a contract, promptly provide notification to each unsuccessful offeror that includes, at a minimum:
 - (i) The name and address of the successful offeror;
 - (ii) Items, quantities, and price(s) of each contract award; and
 - (iii) The number of offers received.
 - b. Upon request, promptly provide unsuccessful offerors pertinent information concerning the reasons why they were not awarded a contract.
5. Upon request, the procuring Party shall provide additional information to any unsuccessful offeror dissatisfied with the explanation for rejection of its offer or that may have further questions about the award of the contract. The additional information shall, consistent with the procuring Party's laws, regulations, policies, procedures, and international obligations, include information on the characteristics and the relative advantages of the offer selected.
6. Each Party shall have published procedures for the hearing and review of complaints arising in connection with any phase of the procurement process to ensure that, to the greatest extent possible, complaints arising under procurements covered by this MOU shall be equitably and expeditiously resolved.

ARTICLE VI Industry Participation

1. Implementation of this MOU shall involve both the Parties and the industrial enterprises of each Party's country.
2. Each Party shall be responsible for informing the relevant industrial enterprises within its country of the existence of this MOU.
3. The Parties understand that primary responsibility for finding business opportunities rests with the industrial enterprises of each Party's country.
4. The Parties shall arrange for their respective procurement and requirements offices to be familiar with the principles and objectives of this MOU so that, consistent with their normal practices and procedures, those offices may assist sources in the country of the other Party to obtain information concerning proposed procurements, necessary qualifications, and appropriate documentation.

ARTICLE VII Security of Information

1. Any classified information furnished by either Party in connection with procurements subject to this MOU shall be protected in accordance with the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the United States of America concerning Security Measures for the Protection of Classified Information in the Military Sphere, signed at Warsaw on March 8, 2007.
2. Both Parties shall take all necessary steps to ensure industrial enterprises within their respective country comply with applicable regulations pertaining to security and safeguarding of classified information.

ARTICLE VIII Implementation and Administration

1. On behalf of the Government of the Republic of Poland, the Minister of National Defence shall be the responsible authority for implementation of this MOU. The Under Secretary of Defense for Acquisition, Technology and Logistics shall be the responsible authority in the Government of the United States of America for implementation of this MOU.
2. Each Party shall designate points of contact to represent its responsible authority.

3. The representatives of each Party's responsible authority shall meet on a regular basis to review progress in implementing this MOU. The representatives shall discuss procurement matters of mutual interest, including the effectiveness of their procurement procedures and practices in supporting cooperation in the acquisition of defense capability; annually review the procurement statistics exchanged as agreed under Article II.4.i.; identify any prospective or actual changes in national laws, regulations, policies, procedures, or international obligations that might affect the applicability of any understandings in the MOU; and consider any other matters relevant to the MOU.

4. Each Party shall, as appropriate, review the provisions of this MOU in light of any subsequent changes to its national laws, regulations, policies, and international obligations, including but not limited to European Union directives and regulations, and shall consult with the other Party, as appropriate, to decide jointly whether this MOU should be amended in light of such changes.

5. Each Party shall avoid actions that could conflict with this MOU. If either Party believes that such a conflict has occurred, the Parties agree to consult.

ARTICLE IX

Annexes, Amendments, and Implementing Arrangements

1. Annexes may be added to this MOU by written agreement of the Parties. Such Annexes shall be considered an integral part of this MOU.
2. This MOU, including its Annexes (if any), may be amended by written agreement of the Parties.
3. Implementing arrangements regarding the provisions of this MOU, including its Annexes (if any), may be negotiated and concluded by appropriate representatives of each Party. Such arrangements may involve procedural matters and administrative direction and guidance, but shall not create any substantive rights or obligations involving either Party. Provisions of any implementing arrangement shall be consistent with this MOU. In the event of conflict between this MOU and any implementing arrangement, this MOU, as it may be amended, shall govern.

ARTICLE X
Duration and Termination

1. After signature of this MOU, the Government of the Republic of Poland shall notify the Government of the United States of America of the completion of its national measures necessary for the entry into force of this MOU. This MOU shall enter into force on the date of such notification.

2. This MOU shall remain in force for ten years. This MOU may be terminated by either Party, upon six months prior written notice to the other Party.

This MOU was done in duplicate, in the Polish and English languages, each text being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF, the duly authorized representatives of the Parties have signed this MOU.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF POLAND

T. Niemcewicz

Date: 8 września 2011 r.

Place: Warszawa

FOR THE GOVERNMENT OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

Date: August 27, 2011

Place: Washington DC.

Po zaznajomieniu się z powyższym memorandum, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- zostało ono uznane za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- jest przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone,
- będzie niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 11 lipca 2012 r.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

L.S.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*